

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં
આર/વિશેષ ફોજદારી અરજી નં.૧૯૨૪ ઓફ ૨૦૧૭
સાથે

આર/વિશેષ ફોજદારી અરજી નં.૭૯૯૨ ઓફ ૨૦૧૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નીખીલ એસ. કારીએલ

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા
૨	પત્રકારને રીફર કરવામાં આવશે કે નહીં?	હા
૩	શું માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની ખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના

=====

મેસર્સ કેસર ઇમ્પેક્સ-પાર્ટનરશિપ ફર્મ, (થ્રૂ પીટીશનર નં.૨&૩

ભાગીદાર છે) અને ૨ અન્ય (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૧ અન્ય (ઓ)

=====

દેખાવ:

અરજદાર (ઓ) તરફે અનુજ એચ ડેવ (૮૩૩૩) નંબર. ૧,૨,૩

અરજદાર (ઓ) નં. ૧,૨,૩ તરફે શ્રી હાર્દિક એચ. ડેવ (૬૨૯૫) તરફે શ્રી
રશાશ શાહ.

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૨ તરફે શ્રી એ. એમ. આઈ. ટી. એમ. એન. એ. આઈ.
આર. (૫૮૯૫)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ તરફે સહાયક સરકારી વકીલ સુશ્રી એમ. ડી. મેહતા,

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી નીખીલ એસ. કારીએલ

તારીખ:૨૬/૦૪/૨૦૨૨

મૌખિક ચુકાદો

૧. વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૧૯૨૪/૨૦૧૭માં અરજદારો વતી વિદ્વાન
વકીલ શ્રી હાર્દિક એચ. દવે વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી રશાશ શાહને સાંભળ્યા અને
પ્રતિવાદી-રાજ્ય વતી એપીપી સુશ્રી એમ. ડી. મેહતાને સાંભળ્યા. પ્રતિવાદી નં.

૨ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી અમિત એમ. નાયર. અને વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૭૯૯૨/૨૦૧૯ માં અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી અમિત એમ. નાયર અને પ્રતિવાદી-રાજ્ય વતી એપીપી સુશ્રી એમ. ડી. મહેતા અને પ્રતિવાદી નં. ૧, ૨ અને ૩ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઋષભ શાહ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી હાર્દિક એચ.દવે ને સાંભળ્યા.

૨. આ અરજીઓ દ્વારા, બંને અરજદારો ફોજદારી અપીલ નંબર ૨૭/૨૦૨૦ માં વિદ્વાન રજા (એડ-હોક) અધિક જિલ્લા અને સત્ર ન્યાયાધીશ, વલસાડ દ્વારા નીચે દર્શાવેલ એક જ આદેશને પડકારેલ છે, ખાસ કરીને, જેમાં ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ રેકૉર્ડ પર વધારાના પુરાવા લાવવા માટે વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૧૯૨૪/ ૨૦૧૭ ના અરજદારો દ્વારા દાખલ કરેલી અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.આ તબક્કે એ નોંધવું યોગ્ય રહેશે કે વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૧૯૨૪/૨૦૧૭ના અરજદાર કે જેની અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવી છે, તેણે અન્ય બાબતોની સાથે આદેશને એ હદ સુધી પડકાર્યો છે કે જેમાં આદેશ ઉપરોક્ત અરજદારને ચેકની રકમના ૨૫ ટકાની સમકક્ષ રકમ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટમાં જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપે છે.

૩. વર્તમાન અરજીઓ દાખલ કરવા તરફ દોરી જતી સંક્ષિપ્ત હકીકતો એ છે કે વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૭૯૯૨/૨૦૧૯નો અરજદાર ફોજદારી કેસ નંબર ૨૧૨૬/૨૦૧૪નો ફરિયાદી છે, જે વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર

૧૯૨૪/૨૦૧૭ના અરજદારો અને નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ અન્ય આરોપીઓ સામે વિદ્વાન ન્યાયિક ન્યાયાધિશ, પ્રથમ વર્ગ, વાપીની અદાલતમાં નોંધાયેલો છે. વિદ્વાન અધિક ન્યાયિક ન્યાયાધિશ(મેજિસ્ટ્રેટ), પ્રથમ વર્ગ, વાપીએ ૧૮.૦૩.૨૦૧૬ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા ઉપરોક્ત ફોજદારી ફરિયાદના આરોપી નં. ૧,૨ અને ૬ને, નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ-૧૩૮ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત અને જ્યારે આરોપી નં. ૩, ૪ અને ૫ને નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. સદરહુ ફોજદારી ફરિયાદમાં આરોપીએ ત્યારબાદ ફોજદારી અપીલ નંબર ૨૭/૨૦૨૦ના ઉપરોક્ત ચુકાદા અને આદેશ સામે અપીલ દાખલ કરી હતી અને જ્યારે ઉપરોક્ત અરજીમાં આરોપીએ ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ-૩૯૧ હેઠળ વધારાના પુરાવા રેકૉર્ડ પર લાવવા માટે અરજી દાખલ કરી હતી. વિદ્વત અપીલ અદાલતે, વિવાદિત આદેશ દ્વારા, ઉપરોક્ત અરજીને મંજૂરી આપી હતી અને વિદ્વત અધિક મુખ્ય ન્યાયીક મેજિસ્ટ્રેટ, વાપીને આંક ૧૮ મુજબ વધારાના પુરાવા લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને જ્યારે પુરાવા નોંધવામાં આવ્યા પછી, રોજકામ સહિત સમગ્ર કેસના કાગળો અપીલ અદાલતમાં ફરીથી રજૂ કરવાના હતા. અહીં ઉપર નોંધ્યા મુજબ સંબંધિત અરજીઓમાં બંને અરજદારોએ આદેશને પડકાર્યો છે અને જ્યારે મૂળ ફરિયાદીના વિદ્વાન વકીલે સમગ્ર આદેશને પડકાર્યો છે, જ્યારે આરોપીઓએ આદેશને એટલા માટે પડકાર્યો છે કારણ કે ઉપરોક્ત આદેશ ચેકની રકમના રૂપ ટકા જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપે છે.

૪. આરોપી વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઋષભ શાહની રજૂઆત છે કે જ્યારે વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટ મૂળ આરોપી દ્વારા પસંદ કરેલી અરજી મુજબ વધારાના પુરાવાના રેકોર્ડિંગનો નિર્દેશ આપવામાં યોગ્ય હતી, જ્યારે વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહના જણાવ્યા અનુસાર વિદ્વાન અપીલ કોર્ટ આરોપીને રૂપ ટકાની રકમ જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં યોગ્ય ન હતી, ખાસ કરીને, વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ કોઈ જોગવાઈ નથી, જેમાં વધારાના પુરાવાના બદલામાં આવી થાપણની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

૫. વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૭૯૯૨/૨૦૧૯ એટલે કે મૂળ ફરિયાદીમાં અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી અમિત નાયરે વિવાદિત આદેશને પડકાર્યો છે, ખાસ રજૂઆત કરી છે કે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવાની અરજી આરોપી દ્વારા પાછળથી આવેલ વિચાર સિવાય બીજું કંઈ જ નથી, ખાસ કરીને, વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, આરોપી તરફથી પ્રયાસ એ ખામી કે જેના કારણે તેને ફોજદારી કેસમાં દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો તેને દુર કરવાનો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે રજૂઆત કરી હતી કે અરજી દ્વારા, અરજદારે સાક્ષી સંજીવ કુમાર મિશ્રાને બોલાવવાની માંગ કરવામાં આવી હતી, વધુ ખાસ કરીને, આરોપીના મતે, વિવાદિત ચેક શ્રી સંજીવ કુમાર મિશ્રાને એક ટ્રાન્ઝેક્શનના સંબંધમાં સિક્યોરિટી તરીકે આપવામાં આવ્યો હતો, જે ટ્રાન્ઝેક્શન એક મેસર્સ એઝેલિસ (ઇન્ડિયા) પ્રા. લિ. અને આરોપી નંબર ૧ વચ્ચે થયું હતું. આ

સંબંધમાં વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી નાયરે આ કોર્ટનું ધ્યાન વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા આરોપીને દોષિત ઠેરવતા પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને હુકમ તરફ દોર્યું હતું.

પ.૧.વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે આરોપીનો કેસ વિદ્વાન ન્યાયાધિશ સમક્ષ હતો કે ચેક શ્રી સંજીવ કુમાર મિશ્રાને સોંપવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ આરોપીઓએ બીજી વાતો સાથે રજૂઆત કરી હતી કે તેઓ શ્રી સંજીવ મિશ્રાને બચાવ પક્ષના સાક્ષી તરીકે બોલાવવા માંગતા નથી.વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે રજૂઆત કરી હતી કે સંબંધિત સમયે ઉપરોક્ત શ્રી સંજીવ કુમાર મિશ્રાને બચાવ પક્ષના સાક્ષી તરીકે ન બોલાવવાનું નક્કી કર્યા પછી, તે બીજું કંઈ નહીં પણ આરોપી દ્વારા ખામીને સુધારવાનો પ્રયાસ કરવા માટે અને કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવા માટેનું એક કાર્ય છે કે જે ઉપરોક્ત હેતુ માટે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવા માટે અરજી કરવામાં આવેલ છે.

પ.૨.વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે આગળ રજૂઆત કરી હતી કે જે બીજા પાસાના આધારે ઉપરોક્ત અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી તે દલીલના સંદર્ભમાં હતું કે ફરિયાદમાં કોઈ તારીખનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો ન હતો અને ફરિયાદની ચકાસણીને જોતા, આરોપીના જણાવ્યા અનુસાર, એવું લાગે છે કે ફરિયાદ રેકૉર્ડમાં હેરફેર કરીને એક તારીખે નોંધવામાં આવી હતી. આ સંબંધમાં વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયર આ અદાલતનું ધ્યાન વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટના અવલોકનો તરફ

દોરેલ છે. ટ્રાયલ કોર્ટ ઉપરોક્ત દલીલને નકારી કાઢી છે.વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરની રજૂઆત છે કે આ મુદ્દાને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો હતો અને જો સંબંધિત સમયે આરોપી ઇચ્છતા હોત, તો તેઓ સંબંધિત અદાલતના કર્મચારીઓને બોલાવી શક્યા હોત, અને આમ ન કર્યા પછી અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ ચોક્કસ નિષ્કર્ષ પર આવવાથી, આ પાસામાં પણ તે આરોપી દ્વારા ખામી દુર કરવાનો પ્રયાસ સિવાય બીજું કંઈ નહોતું અને જ્યારે વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયર આરોપીને અપીલમાં વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટના તારણને પડકારવાનો અધિકાર હતો અને જ્યારે આવી અરજી દાખલ કરીને આરોપી હકીકતમાં સમગ્ર કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરી રહ્યા હતા.

પ.૩.વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરની રજૂઆત છે કે જ્યાં સુધી ત્રીજા પાસાની વાત છે, ત્યાં સુધી આંક ૧૮ હેઠળની અરજીમાં શ્રી વિજય ઠક્કરની તપાસ કરવાની પરવાનગીની વિનંતી કરવામાં આવે છે અને જ્યારે આરોપીના જણાવ્યા અનુસાર, કેન્દ્રીય આબકારી અધિનિયમ હેઠળની કાર્યવાહીમાં, ઉપરોક્ત શ્રી વિજય ઠક્કરની કેન્દ્રીય આબકારી સત્તામંડળો દ્વારા પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી અને જ્યારે તેમણે તે તબક્કે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રશ્નમાં માલ ભિવંડી ખાતેની ભૂતપૂર્વ ફેક્ટરીમાં આરોપીઓને બારોબાર વેચવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે આરોપીઓ ઉપરોક્ત શ્રી વિજય ઠક્કરના નિવેદન પર આધાર રાખવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા, પરંતુ તે જ સમયે રેકૉર્ડમાંથી, ખાસ કરીને મૂળ આરોપી નં. ૨ના નિવેદન કે જે, તે જ કાર્યવાહીમાં

કસ્ટમ્સ સત્તામંડળો સમક્ષ નોંધવામાં આવેલ હતા તે જોતા એવું લાગે છે કે ઉપરોક્ત આરોપી દ્વારા વિવાદિત એકમાત્ર પાસું એ હકીકત વિશે છે કે કોણે માલનું પરિવહન કર્યું હતું. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરની રજૂઆત છે કે પછીની કાર્યવાહીમાં ઉપરોક્ત આરોપીના નિવેદનનું સાદું વાંચન દર્શાવે છે કે ઉપરોક્ત આરોપીએ ક્યારેય એ હકીકતનો ઇનકાર કર્યો નથી કે તેણે મૂળ ફરિયાદી પાસેથી માલ મેળવ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરની રજૂઆત એ છે કે ઉપરોક્ત અરજી, તદ્દન નિર્રથક હોવાથી, વિદ્વાન અપીલ અદાલત દ્વારા નકારી કાઢવી જોઈતી હતી અને આમ ન કર્યું હોય તો, વિદ્વાન વકીલ અનુસાર આ અદાલતની દખલગીરી વાજબી છે.

પ.જ.વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી નાયરે આ સંબંધમાં, રામભાઉ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ૨૦૦૧ જ એસસીસી પાના નંબર ૭૫૯ પરના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયર નિર્ણયના ફક્ત નંબર ૪ પર માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અવલોકનો પર આધાર રાખે છે, જ્યાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અન્ય બાબતોની સાથે અવલોકન કર્યું છે કે કલમ ૩૯૧ નો હેતુ ખામીને દુર કરવાનો નથી, પરંતુ ન્યાયના ઉદ્દેશોને ટેકો આપવાનો છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે રજૂઆત કરી હતી કે ઉપર ઉલ્લેખિત પાસાઓ સુધી, તે સ્પષ્ટ રીતે દેખાય છે કે આરોપી ખામી દુર કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા અને જ્યારે વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, આવી અરજી મંજૂર કરવાથી ન્યાયના હેતુઓને ગુકસાન થતું નથી, ખાસ કરીને આ કેસમાં, કારણ કે ફરિયાદીના

જણાવ્યા અનુસાર, વિદ્વાન અપીલ અદાલતે ઉપરોક્ત અરજી સ્વીકારવાને કારણે સમગ્ર કાર્યવાહીમાં વિલંબ થયો હતો.

પ.પ.વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે ૨૦૧૮ ૧૧ એસ. સી. સી. પાના નં. ૫૭૫ માં ઉદ્દેખીત રાજ્ય વિરુદ્ધ પંકજ ચૌધરીના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર વધુ આધાર રાખેલ છે, જ્યાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અન્ય બાબતોની સાથે અવલોકન કર્યું છે કે કોઈ પણ અરજી કે જે ખામીઓ દુર કરવાના ઈરાદાથી દાખલ કરવામાં આવી હશે તે ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ સત્તાના ઉપયોગ હેઠળ અપીલ અદાલત દ્વારા વિચારણા કરી શકાતી નથી.

પ.ક.વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયર વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૪૪૬૫/૨૦૧૭ સાથે વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૧૯૨૫/૨૦૧૭માં આ અદાલતની વિદ્વાન સંકલન બેન્ચના તારીખ ૧૦.૦૮.૨૦૨૧ ના નિર્ણય પર વધુ આધાર રાખેલ છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે રજૂઆત કરી હતી કે, ઉપરોક્ત નિર્ણય સમાન પરિસ્થિતિના સંદર્ભમાં હતો, જે પોતે જ આરોપીના કિસ્સામાં ઉદભવે છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે રજૂઆત કરી હતી કે આરોપી હવે ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ અરજીઓ દાખલ કરવામાં પારંગત બની ગયા છે, ખાસ કરીને, ખામીને દુર કરવા માટે અને કાર્યવાહી અંતિમતા સુધી ન પહોંચે તેની ખાતરી કરવા માટે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરની ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં રજૂઆત છે કે, વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે કાયદાની દરખાસ્તનો પણ પુનરોચ્ચાર કર્યો છે કે કલમ

૩૯૧ ની જોગવાઈઓનો ઉપયોગ ખામીને દુર કરવા માટે કરી શકાતો નથી અને જ્યારે વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરની વધુ રજૂઆત એ છે કે ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં પણ, વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે મૂળ ફરિયાદી દ્વારા વિદ્વાન અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને રદ કરવા માટે રજૂ કરેલી અરજીમાં તેને મંજૂરી આપી હતી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયર વિદ્વાન સંકલન બેન્ચ પર વધુ આધાર રાખી રજૂઆત કરી છે કે પ્રસ્તુત વિવાદિત આદેશ રદ કરવા અને સંપૂર્ણ રીતે રદબાતલ ઠેરવવા પાત્ર છે અને જ્યારે વિદ્વાન અપીલ અદાલતને ચોક્કસ સમયગાળાની અંદર અપીલનો નિર્ણય લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવશે.

૬. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરની રજૂઆતો સામે, વિદ્વાન વકીલ ની રજૂઆત છે કે મૂળ ફરિયાદીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા દર્શાવ્યા મુજબ, વધારાના પુરાવા રજૂ કરવા માટે પસંદ કરવામાં આવેલી અરજી મુજબ, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહના જણાવ્યા અનુસાર તે ૩ મુદ્દાઓ પર હતી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની રજૂઆત છે કે જ્યાં સુધી સાક્ષી સંજીવ મિશ્રાની વાત છે, તે સાચું છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ આરોપીએ તે વ્યક્તિને સાક્ષી તરીકે બોલાવવાની માંગ કરી ન હતી અને જ્યારે તે રજૂ કરવામાં આવશે કે જ્યારે આરોપીએ સંબંધિત સમયે સભાન નિર્ણય લીધો હતો, પરંતુ તે જ સમયે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહના જણાવ્યા અનુસાર, કારણ કે આરોપીનો કેસ પ્રથમ દિવસથી જ છે કે ચેક હકીકતમાં તે વ્યક્તિને એટલે કે શ્રી સંજીવ મિશ્રાને આપવામાં આવ્યો હતો એટલે શ્રી શાહના કહેવા મુજબ, તેને બોલાવવો એ ખામી દુર કરવાનું ગણી શકાય નહીં., તે જ સત્ય સુધી

પહોંચવામાં મદદ કરશે.

૬.૧.જ્યાં સુધી વિલંબથી દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદના સંદર્ભમાં મુદ્દો છે, ત્યાં સુધી વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ આ અદાલતનું ધ્યાન વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટના સ્થિતિ અહેવાલ તરફ દોરે છે અને બતાવે છે કે ફરિયાદી દ્વારા ૦૪.૦૯.૨૦૧૪ ના રોજ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી અને તે જ દિવસે તે નોંધવામાં આવી હતી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ ત્યારબાદ આ કોર્ટનું ધ્યાન વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ફરિયાદીની તપાસ તરફ દોરે છે, જે વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ૦૮.૧૦.૨૦૧૪ ના રોજ કરવામાં આવી હતી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની રજુઆત છે કે આદેશ કે જેના દ્વારા વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ પ્રોસેસ જારી કરી હતી, તેને જો કાળજીપૂર્વક વાંચવામાં આવે તો તે દર્શાવે છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ ફરિયાદીની તપાસ કર્યા પછી અને દસ્તાવેજોના અવલોકન પછી, અન્ય બાબતોની સાથે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે ફરિયાદ રજિસ્ટરે લેવાની છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની રજુઆત છે કે આ કેસનો મુદ્દો હોવાથી, તે સ્પષ્ટ રીતે દેખાય છે કે ફરિયાદ, વાસ્તવમાં ૦૪.૦૯.૨૦૧૪ પર નોંધવામાં આવી ન હતી અને જ્યારે તે માત્ર કોઈ હેરફેરને કારણે હતી કે તે રજિસ્ટરમાં આવી હતી જાણે કે તે ઉપરોક્ત તારીખે નોંધવામાં આવી હોય. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ રજુઆત છે કે આવા કારણોસર પણ, ખાસ કરીને, સત્ય બહાર આવે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, આ અદાલત આ સંબંધમાં વધારાના પુરાવા રજૂ કરવાની મંજૂરી આપી શકે છે.

૬.૨.વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની વધુ રજૂઆત છે કે જ્યાં સુધી શ્રી વિજય ઠક્કરના સંદર્ભમાં ત્રીજા પાસાની વાત છે, ત્યાં સુધી તેમના જુબાનીમાં શ્રી વિજય ઠક્કરે અન્ય બાબતોની સાથે રજૂઆત કરી હતી કે તેઓ ફરિયાદીના મિત્ર હતા અને જ્યારે કસ્ટમ્સ સત્તાવાળાઓ સમક્ષ તેમના જુબાનીમાં, ઉપરોક્ત શ્રી વિજય ઠક્કરે અન્ય બાબતોની સાથે રજૂઆત કરી હતી કે તેઓ મેસર્સ સિદ્ધિ ટ્રેડિંગ કોર્પોરેશન એટલે કે ફરિયાદીના અધિકૃત વ્યક્તિ છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ ખાસ કરીને કસ્ટમ્સ સત્તાવાળાઓ દ્વારા ઉપરોક્ત શ્રી વિજય ઠક્કર સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રશ્નો ૯-૧૫ પર આધાર રાખશે અને જ્યારે વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, જ્યારે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષનો કેસ હતો કે માલ એક મેસર્સ બાલાજી ટ્રાન્સપોર્ટ દ્વારા પહોંચાડવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે જણાવ્યું હતું કે શ્રી વિજય ઠક્કર અનુસાર ત્યાં કોઈ બાલાજી ટ્રાન્સપોર્ટ અસ્તિત્વમાં નહોતું અને ઉપરોક્ત શ્રી ઠક્કરે પણ રજૂઆત કરી હતી કે પરિવહન, જે ૧૩૮ કાર્યવાહીમાં ફરિયાદી અને તેની પેઢી દ્વારા કરવામાં આવ્યું હોવાનો આરોપ હતો, તે હવે આરોપી દ્વારા કરવામાં આવ્યું હોવાનું કહેવાય છે. શ્રી વિજય ઠક્કર દ્વારા જણાવવામાં આવ્યું છે કે ફરિયાદી પાસેથી આરોપી કંપનીને ભિવંડીથી એટલે કે ગોડાઉનમાંથી માલ પહોંચાડવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની રજૂઆત છે કે ઉપરોક્ત સાક્ષી દ્વારા લેવામાં આવેલા વલણમાં ફેરફારો દર્શાવે છે કેટલાક વધુ પુરાવા રજૂ કરવામાં આવે તે પછી, આરોપીનો મૂળ બચાવ કે તેણે ફરિયાદી સાથે કોઈ વ્યવહાર કર્યો ન હતો અને તેણે ફરિયાદી પાસેથી કોઈ માલ મેળવ્યો ન હતો, તેન મજબૂત બનશે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી

શાહની રજૂઆત છે કે ઉપરોક્ત પાસાને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશમાં દખલ કરવાનું કોઈ કારણ નથી. ઉપરોક્ત રજૂઆતોને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની રજૂઆત છે કે મૂળ ફરિયાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી આ અદાલત દ્વારા નકારી શકાય છે, જ્યાં સુધી મૂળ આરોપી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીની વાત છે, તો આ અદાલત જ્યાં સુધી તે ચેકની રકમના રૂપ ટકા જમા કરવાનો નિર્દેશ આપે છે, તે વિવાદિત આદેશને રદ કરી શકે છે.

૬.૩.વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ આ માનનીય અદાલતના નિર્ણયો પર વધુ આધાર રાખશે.વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ, શરૂઆતમાં, ગૌતમભાઈ બાબાભાઈ @શાંતિભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં નોંધાયેલા આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખશે, જે ૨૦૧૨ (૨) જી. એલ. આર. પાનું નં. ૧૦૭૩.વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ રજૂઆત છે કે તાત્કાલિક કેસમાં આ અદાલતની વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે, જ્યારે અન્ય બાબતોની સાથે અવલોકન કર્યું હતું કે જ્યાં સુધી ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળની શકિતનો સંબંધ છે, જ્યારે તે વિવેકાધીન છે અને અપીલના કોઈપણ તબક્કે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે અને જ્યારે વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ રજૂઆત છે કે વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે મુજબ, ઉપરોક્ત જોગવાઈ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે મુખ્ય વિચારણા એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે હશે કે ન્યાય માત્ર કરવામાં જ નહીં આવે, પરંતુ તે કરવામાં આવે તેવું લાગે છે.વિદ્વાન

વકીલ શ્રી શાહ રજુઆત છે કે વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે એવી ધારણા કરી છે કે જો કોઈ બેદરકારી કરવામાં આવી હોય અથવા અન્ય કોઈ કારણોસર, સંબંધિત સમયે અન્ય પક્ષ દ્વારા પુરાવા રજૂ કરી શકાતા ન હોય, તો બીજા પક્ષને કિંમત તરીકે સજા થઈ શકે છે, પરંતુ વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહના જણાવ્યા અનુસાર વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે નોંધ્યું હતું કે અપીલ અદાલત સત્ય શોધવાની અને ન્યાયી નિર્ણય આપવાની જવાબદારી હેઠળ છે.

૬.૪.વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ રજુઆત છે કે અહીં પણ, વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે અવલોકન કર્યું છે તેમ, કારણ કે અદાલતનો અંતિમ ઉદ્દેશ વધારાના પુરાવા રજૂ કરવાની મંજૂરી આપીને સત્ય પર પહોંચવાનો છે તેમ સત્ય પર પહોંચી શકાયુ હોત.વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ રજુઆત છે કે વિવાદિત આદેશમાં અહીં ઉપર જે વિનંતી કરવામાં આવી છે તેના સંદર્ભમાં કોઈપણ હસ્તક્ષેપની જરૂર નહીં પડે.

૬.૫.વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ ત્યારબાદ ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૯/૧૯૯૬માં ગુજરાત રાજ્ય વિરુદ્ધ પટેલ વિષ્ણુભાઈ ચતુરદાસના કેસમાં માનનીય ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપે છે.વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ ઉપરોક્ત નિર્ણયના ફકરા નં. ૩૩ અને ૩૪નો સંદર્ભ આપી રજૂઆત કરે છે કે માનનીય વિભાગીય ખંડપીઠ અનુસાર, ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળની સત્તા સામાન્ય નિયમનો અપવાદ છે અને જ્યારે માનનીય વિભાગીય ખંડપીઠ અનુસાર તેનો કાળજીપૂર્વક ઉપયોગ કરવો જરૂરી છે અને જ્યારે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવા

માટેની અરજીને, જ્યારે તેના વિના ન્યાયની નિષ્ફળતાની સંભાવના હોય ત્યારે મંજૂરી આપી શકાય છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની રજુઆત છે કે પ્રથમ દિવસથી જ આરોપીનો કેસ હતો કે તેણે ક્યારેય ફરિયાદીને કોઈ ચેક આપ્યો ન હતો, તેથી વધારાના પુરાવાને રજૂ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે જેથી ખાતરી કરી શકાય કે એ જ રીતે ન્યાયની નિષ્ફળતા કાયમી ન બની રહે.

૬.૬. ત્યારબાદ વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહે ૨૦૧૫ (૩) જી. એલ. આર. ૧૯૭૮માં નોંધાયેલા જયંતી પરષોત્તમ માચી @જયનાતી પરશોત્તમ ટંડેલ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં આ અદાલતના વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે આપેલા નિર્ણયનો સંદર્ભ આપેલ છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની રજુઆત છે કે ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, વિદ્વાન સંકલન ખંડપીઠે અન્ય બાબતોની સાથે સાથે રામભાઉ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય તેમજ ૨૦૦૪ માં ૪ SCC પાનું ૧૫૮ માં નોંધાયેલ ઝહિરા હબીબુલ્લાહ શેખ અને અબ્ર વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને અન્યના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો હતો. અને તે નિષ્કર્ષ પર આવ્યા હતા કે કલમ ૩૯૧, અપીલ અદાલતને એ જોવા માટે સશક્ત બનાવવાની પ્રકૃતિ ધરાવે છે કે ફરિયાદી અને જેની સામે કેસ ચલાવવામાં આવેલ છે તે વ્યક્તિઓ વચ્ચે સત્ય પર પહોંચીને ન્યાય કરવામાં આવે છે જે અદાલત સમક્ષ બેદરકારી અથવા અજ્ઞાની કાર્યવાહી દ્વારા અથવા નિર્દોષ વ્યક્તિની ખોટી રીતે આરોપીની પુષ્ટિ દ્વારા દોષિત વ્યક્તિના ભાગી જવાને રોકવા માટે છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહની રજુઆત છે કે અહીં વર્તમાન આરોપી, નિર્દોષ હોવા છતાં, માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ

દ્વારા ખોટી રીતે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો છે અને જ્યારે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા છે, ત્યારે ન્યાય થવાની અને નિર્દોષ વ્યક્તિને ખોટી રીતે દોષિત ઠેરવવાની તમામ શક્યતાઓ છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ આગળ રજૂઆત કરે છે કે આ અદાલત વિદ્વાન સંકલન બેન્ચ તેમજ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશમાં દખલ ન કરે. અપીલ અદાલત, ખાસ કરીને, ઉપર જે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે તેના સંદર્ભમાં એટલે કે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવાની મંજૂરી આપતા આદેશમાં દખલ ન કરવી, જ્યારે અપીલ અદાલતે જે ભાગમાં રૂપ ટકા જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો તે આ અદાલત દ્વારા રદ કરી શકાય છે.

૭. પક્ષકારો તરફે વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા, જેમણે કંઈપણ વધુ રજૂ કર્યું નથી.

૮. એવું જણાય છે કે મૂળ આરોપીએ આંક ૧૮ હેઠળ અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં ૩ આરોપો પર વધારાના પુરાવા માંગવામાં આવ્યા હતા. એવું લાગે છે કે સંજીવ મિશ્રા જેને આરોપી દ્વારા કથિત રીતે ચેક આપવામાં આવ્યો હતો તેની તપાસ માટે બોલાવવા માટે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવાની વિનંતી કરવામાં આવી છે. આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલા આરોપોના સંદર્ભમાં વધારાના પુરાવા રજૂ કરવાની પણ માંગ કરવામાં આવી છે કે વિલંબિત રીતે દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદને ખાસ કરીને, રેકૉર્ડમાં હેરફેર કરીને અગાઉની તારીખ આપવામાં આવી છે, અને આરોપી શ્રી વિજય ઠક્કરની પણ તપાસ કરવા માંગે છે. ખાસ કરીને,

આરોપીના જણાવ્યા અનુસાર, ફરિયાદીના અધિકૃત વ્યક્તિ તરીકે ઓળખાતા શ્રી વિજય ઠક્કરે કસ્ટમ્સ એક્ટ હેઠળ કાર્યવાહી કરી હતી, અન્ય બાબતોની સાથે સંબંધિત અધિકારીઓ સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે તેણે વાદગ્રસ્ત માલ પહોંચાડ્યો ન હતો, જ્યારે માલ આરોપી દ્વારા ફરિયાદીની ફેક્ટરીમાંથી પહોંચાડવામાં આવ્યો હતો.

૯. આ તબક્કે, વિદ્વત અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો આદેશ સાચો હતો કે નહીં તે પાસામાં જતા પહેલા, આ અદાલત ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ, ખાસ કરીને, વધારાના પુરાવા રજૂ કરવા માટે અરજીના અવકાશ અને મર્યાદાની તપાસ કરવાની દરખાસ્ત કરે છે.શરૂઆતમાં, આ અદાલત રામભાઉ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અવલોકનો પર આધાર રાખવા માંગે છે.માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ફકરા નં. ૪ એ દંડ પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૩૯૧ ની જોગવાઈઓ સમજાવી છે.ઉપરોક્ત અવલોકનો, વર્તમાન હેતુ માટે સુસંગત હોવાથી, નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે.

ફકરો ૪.”સંજોગવશાત, કલમ ૩૯૧ સામાન્ય નિયમને અપવાદ બનાવે છે કે અપીલનો નિર્ણય ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ રહેલા પુરાવા પર થવો જોઈએ અને અપવાદ હોવાથી સત્તાઓનો ઉપયોગ હંમેશા સાવધાની અને સાવચેતી સાથે થવો જોઈએ જેથી ન્યાયના ઉદ્દેશોને પૂર્ણ કરી શકાય.વધુમાં એ નોંધવું જોઈએ કે ન્યાયિક કાર્યવાહીની અંતિમતાનો સિદ્ધાંત કલમ ૩૯૧ હેઠળ સત્તાના ઉપયોગને કારણે

કોઈ પણ રીતે રદ અથવા પ્રભાવિત થતો નથી કારણ કે તે નવી સુનાવણીને ટાળે છે.તે ખામીને દુર કરવા માટે નથી, પરંતુ ન્યાયના ઉદ્દેશોને પુરા કરવા માટે છે.નોંધવાની જરૂર નથી કે દિવાની કાર્યસંહિતાના વિશ્લેષણ પર, કલમ ૩૯૧ આમ દિવાની કાર્યસંહિતા ના આદેશ ૪૧ નિયમ ૨૭ સમાન છે.”

૯.૧.આ અદાલત પટેલ વિષ્ણુભાઈ ચતુર્દશ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં આ અદાલતની માનનીય ખંડપીઠનાં અવલોકનો પર પણ આધાર રાખવા માંગે છે, ખાસ કરીને, ઉપરોક્ત નિર્ણયનો ફરો ૩૪ વર્તમાન હેતુ માટે સુસંગત હોવાથી અહીં નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે.

ફરો ૩૪:”સંહિતાની કલમ ૩૯૧ની ભાષા અપીલ અદાલતની સત્તા પર કોઈ પ્રતિબંધ મૂકતી નથી.ન્યાયના હિતમાં કોઈ પણ પક્ષને વધારાના પુરાવા આપવાની મંજૂરી આપવી 'જરૂરી છે કેમ' તે નક્કી કરવાનું કામ અપીલીય અદાલતે કરવાનું છે.આ વિભાગમાં 'જરૂરી' શબ્દનો ઉપયોગ એવો અર્થ કરવા માટે કરવામાં આવ્યો નથી કે જ્યારે ચુકાદો આપવો અશક્ય હોય ત્યારે આ શક્તિનો ઉપયોગ થવો જોઈએ.જ્યારે તેના વિના ન્યાયની નિષ્ફળતાની સંભાવના હોય ત્યારે વધારાના પુરાવા સ્વીકારવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે.તે સામાન્ય નિયમનો અપવાદ છે અને આ જોગવાઈ દ્વારા આપવામાં આવેલી શક્તિનો ઉપયોગ કાળજીપૂર્વક થવો જોઈએ જેથી ફરિયાદી પક્ષ માટે વધારાના પુરાવાઓનો સ્વીકાર કોઈ પણ રીતે આરોપીના બચાવ માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત ન

હોય.આ કલમની જોગવાઈની આડમાં, ફરિયાદી પક્ષને ફરિયાદી કેસમાં ખામી દુર કરવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી.”

૯.૨.આ અદાલત જયંતી પરષોત્તમ માચી (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં આ અદાલતની વિદ્વાન કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચના નિરીક્ષણોનો પણ ઉલ્લેખ કરવા માંગે છે, ખાસ કરીને,ઉપરોક્ત ફકરા નં. ૫ માંથી નિર્ણયો વર્તમાન હેતુ માટે સુસંગત હોવાથી અહીં નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી રહ્યા છે:

ફકરો ૫.”હવે અરજી (આંક-૧૫) માં કસ્ટમ્સ વિભાગમાંથી ઉપરોક્ત બે વ્યક્તિઓના નામોની તપાસ કરવા માટે અરજદારની વિનંતી (આંક-૧૫) તેના કેસના સંદર્ભમાં હતી કે તેણે ખરેખર કસ્ટમ્સ વિભાગના બાતમીદાર તરીકે કામ કર્યું હતું અને વહાણના ઉતારાણ અને ચાંદીના બાર વહન કરવાની ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિ વિશે કસ્ટમ્સ વિભાગને જાણ કરવામાં આવી હતી અને તે ક્ષમતામાં તેના દ્વારા મોકલવામાં આવેલા બાતમીદારના નિવેદનમાં, ઉપરોક્ત બે કસ્ટમ્સ અધિકારીશ્રી નાણાવટી અને શ્રી નાય-હાડ દ્વારા હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા અને બાતમીદાર તરીકેની તેની ભૂમિકાને સ્વીકારવામાં આવી હતી પરંતુ ત્યારબાદ તેને આરોપી તરીકે ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો હતો.સદરહુ કસ્ટમ્સ ઇન્સ્પેક્ટર શ્રી બી. ડી. નાણાવટીએ ૧૭મી જૂન, ૧૯૯૧ના તેમના સોગંદનામાને સમર્થન આપ્યું હોવાનું જણાય છે, જે ઉપર ઉલ્લેખિત સ્પેશિયલ ક્રિમિનલ એપ્લિકેશન નં. ૭૪૪/૧૯૯૧ના રેકૉર્ડનો ભાગ છે.મૂળ પ્રમાણિત સાચી નકલની ઝેરોક્સ નકલ વર્તમાન પુનપરીક્ષણ અરજી (રિવીઝન અરજી)ના

રેકૉર્ડ પર છે અને તેના અવલોકન પરથી, તે ન કહી શકાય કે ઉપરોક્ત નિરીક્ષકે બાતમીદાર તરીકે આપવામાં આવેલા અરજદારના નિવેદન વિશે ઉલ્લેખ કર્યો છે."ડીઆરઆઈ" તરીકે ઓળખાતું ઉપરોક્ત ફોર્મ દુર કરવામાં આવ્યું હોવાનું સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું અને તે સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું કે તે સત્તાવાળાઓને આગળ મોકલવામાં આવ્યું હતું.અરજદારે કર્ટમ્સ, એક્સાઈઝ અને ગોલ્ડ ટ્રિબ્યુનલના રજમી ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૯ના આદેશની રેકૉર્ડ કોપી પણ રજૂ કરી છે અને તે તથ્યાત્મક પાસાઓનો ઉલ્લેખ કર્યો છે.આ પૃષ્ઠભૂમિમાં જ અરજદારે કલમ ૩૯૧, ફોજદારી કાર્ય સંહિતા ની જોગવાઈનો ઉપયોગ કરીને ઉપરોક્ત બે અધિકારીઓને સાક્ષી તરીકે બોલાવવાની તેમની વિનંતીને યોગ્ય ઠેરવવાની માંગ કરી હતી.

૫.૧ રામાભાઉ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય [(૨૦૦૧) ૪ એસ. સી. સી. ૭૫૯] માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે ફોજદારી કાર્ય સંહિતા ની કલમ ૩૯૧ ની દ્રષ્ટિએ વધારાના પુરાવા મેળવવાની બાબતમાં અદાલતને ખૂબ જ વ્યાપક વિવેકબુદ્ધિ ઉપલબ્ધ છે.

" તે ન્યાયનો ખ્યાલ છે જે પ્રચલિત થવો જોઈએ અને જો તે જ સંહિતા દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાના ઉપયોગને નિર્દેશિત કરે છે, તો તે સંદર્ભમાં કોઈ ખચકાટ ન હોવો જોઈએ.કાયદાકીય પુસ્તકમાં કલમ ૩૯૧ અદાલતને , ફરિયાદી કેસમાં કોઈ અંતર દુર કરવા માટે નહીં પરંતુ ન્યાયની વિભાવનાને નુકસાન ન

થાય તેની દેખરેખ રાખવા માટેની જોગવાઈ કરવા માટે ઉમેરવવામાં આવી હતી.”

(પરિચ્છેદ ૨ અને ૬)

પ.૨ આ સિદ્ધાંતને ઝહીરા હબીબુલ્લા એચ. શેખ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય [(૨૦૦૪) ૪ એસસીસી ૧૫૮] માં તેની પ્રકૃતિ, અવકાશ, ઉદ્દેશ અને અંતર્ગત કાયદાકીય ઉદ્દેશ માટે વિસ્તૃત રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો હતો.

“કલમ ૩૯૧ સી. આર. પી. સી., ૧૯૭૩ એ અન્ય લાભદાયી જોગવાઈ છે જે અદાલતોને અપીલનો અસરકારક રીતે નિર્ણય લેવાની સત્તા આપે છે. જોકે કલમ ૩૮૬ અપીલના નિકાલની સામાન્ય અને પ્રચલિત રીત અને પદ્ધતિની જોગવાઈ કરે છે, તેમ છતાં તે માત્ર તે જ રીતોની સંપૂર્ણ ગણતરી કરતું નથી કે જેના દ્વારા કોર્ટ અપીલ સાથે વ્યવહાર કરી શકે છે. કલમ ૩૯૧ એ સામાન્ય નિયમનો એક અપવાદ છે અને જો અપીલ અદાલત વધારાના પુરાવાને જરૂરી માને છે, તો કલમ ૩૮૬ અને કલમ ૩૯૧ ની જોગવાઈઓ પર સુમેળપૂર્વક વિચાર કરવો પડશે, જેથી અપીલ પર વિચારણા કરી શકાય અને વધારાના પુરાવાને ધ્યાનમાં રાખીને પણ નિકાલ કરી શકાય. આ હેતુ માટે અપીલ અદાલત અપીલનો નિકાલ થાય તે પહેલાં વધુ પુરાવા માંગવા માટે તૈયાર છે. અપીલ અદાલત ફરિયાદી પક્ષના સમર્થનમાં વધુ પુરાવા માટે કાર્યવાહી કરવાનો નિર્દેશ આપી શકે છે; અને તે અદાલત એ નિર્દેશ આપવા માટે તૈયાર છે કે આરોપી વ્યક્તિઓને વધુ પુરાવા રજૂ કરવાની તક પણ આપવામાં આવી શકે છે, જે યોગ્ય કેસમાં આ સંબંધમાં

અરજી દાખલ કરી શકે છે.કલમ ૩૯૧ સામાન્ય નિયમમાં અપવાદરૂપ છે અને તેના હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ પણ ખૂબ કાળજીપૂર્વક થવો જોઈએ, ખાસ કરીને ફરિયાદી પક્ષ વતી, જેથી ફરિયાદી પક્ષ માટે વધારાના પુરાવાનો સ્વીકાર આરોપીના બચાવ માટે પૂર્વગ્રહયુક્ત રીતે કામ ન કરે.કલમ ૩૯૧ લાગુ કરવાનો કાયદાકીય ઉદ્દેશ છે કે ફરિયાદી અને સત્ય પર પહોંચીને કાર્યવાહી કરાયેલ વ્યક્તિઓ વચ્ચે ન્યાય થાય છે કે નહીં એ જોવા માટે અપીલ અદાલતનો સશક્તિકરણ હોવાનું જણાય છે, એટલે કે, અદાલત સમક્ષ કેટલીક બેદરકારી અથવા અજ્ઞાની કાર્યવાહી દ્વારા દોષિત વ્યક્તિના ભાગી જવાને અટકાવવા અથવા નિર્દોષ વ્યક્તિને ખોટી રીતે આરોપી ઠેરવવા અને જો અપીલ અદાલતને લાગે કે તેને સાચો અને યોગ્ય નિષ્કર્ષ આપવા માટે સક્ષમ બનાવવા માટે અમુક પુરાવા જરૂરી છે, તો તે કલમ ૩૯૧ હેઠળ કાર્યવાહી કરવામાં યોગ્ય ગણાશે. (પરિચ્છેદ ૪૭,૪૮,૫૮,૨૧ અને ૫૦)

૫.૨.૧ વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે કલમ ૩૯૧માં પુરાવાની પ્રકૃતિ અંગે કોઈ પ્રતિબંધ નથી અથવા જ્યારે કાર્યવાહી માટે ઔપચારિક પુરાવા જરૂરી હોય ત્યારે જ ઉપરોક્ત જોગવાઈનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.એ બાબત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો કે ઉપરોક્ત કલમ હેઠળ વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરતી વખતે, અપીલ અદાલતે વ્યવહારિક અભિગમ અપનાવવો પડશે, નહીં તો વિધાનસભા દ્વારા જોગવાઈ ઘડવાનો હેતુ જ નિષ્ફળ જશે.

૫.૩ ઉપરોક્ત જોગવાઈ હેઠળ સત્તાઓ અને વિવેકબુદ્ધિના ઉપયોગ માટે અંતિમ વિચારણા એ કેસના તમામ તથ્યાત્મક પરિમાણોમાંથી સત્ય શોધવાનો ઉદ્દેશ છે. હકીકતનું કોઈપણ પાસું કે જે વધારાના પુરાવાને મંજૂરી આપીને રેકૉર્ડ પર લાવવા માટે અનુકૂળ માનવામાં આવે છે, અપીલ અદાલત સમક્ષના તબક્કે પણ, કલમ ૩૯૧ નો ઉપયોગ કરી શકાય છે અને તે હેઠળ વધારાના પુરાવાને મંજૂરી આપી શકાય છે. ન્યાય આપવા માટે પ્રક્રિયાગત બંધનથી બંધાયા વગર સત્યની શોધ કરવી જરૂરી છે. સંહિતાની કલમ ૩૯૧ની જોગવાઈ અદાલતને અપીલના તબક્કે વધારાના પુરાવાને મંજૂરી આપીને સત્ય શોધવામાં મદદ કરે છે. આ સંબંધમાં દાદનું મુલ્યાંકન કરતી વખતે, પહેલેથી જ નોંધાયેલા પુરાવાઓની પર્યાપ્તતા અથવા અન્યથા નિર્ણાયક વિચારણા ન હોવી જોઈએ. ન તો રજૂ કરવા માટે પ્રસ્તાવિત પુરાવાની સ્વીકાર્યતા એ વિચારણા છે. જો રજૂ કરવા માગેલ પુરાવા કેસના મુદ્દાઓ, તથ્યો અથવા પાસાઓ સાથે સુસંગતતા ધરાવે છે અને તે વિવાદ પર પ્રકાશ પાડવાની સંભાવના ધરાવે છે, તો પછી, અપીલના તબક્કે આવા પુરાવાને મંજૂરી આપવી એ વ્યવહારિક વિચારણા અને સત્ય શોધવાનો હેતુ ધરાવતા અભિગમ દ્વારા માર્ગદર્શન આપવું જોઈએ.”

૯.૩.આ તબક્કે, આ અદાલત પંકજ ચૌધરીના નિર્ણયમાં સુપ્રિમ કોર્ટના અવલોકનો પર આધાર રાખવા માંગે છે. ઉપરોક્ત નિર્ણયના ફકરા નં. ૨૧ વર્તમાન હેતુ માટે સુસંગત હોવાથી અહીં નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી રહ્યો છે:

ફકરો નં.૨૧. “ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે ટ્રાયલ કોર્ટે એમ કહીને ભૂલ કરી હતી કે આરોપી ફરિયાદી વિરુદ્ધ અગાઉની ફરિયાદો સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો.આમ કહેતા, ઉચ્ચ અદાલતે ફરિયાદી સામે કરવામાં આવેલી કેટલીક ફરિયાદોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જેમાં કથિત રીતે ૨૧.૦૭.૧૯૯૭ પર આપવામાં આવેલી ફરિયાદનો પણ સમાવેશ થાય છે, જે દલીલોના સમયે બાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હતી.

ફોજદારી કાર્ય સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ આપવામાં આવેલી શક્તિનો ઉપયોગ ખૂબ કાળજી અને સાવધાની સાથે થવો જોઈએ.કોઈપણ અપીલ સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, અપીલ અદાલત વધારાના પુરાવાનો સંદર્ભ ત્યારે જ આપી શકે છે જ્યારે તે કલમ ૩૯૧ ફોજદારી કાર્ય સંહિતા હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હોય. અપીલ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલી કોઈપણ સામગ્રી બંને પક્ષો દ્વારા થયેલી ભુલ સુધારવા કે રહી ગયેલી ખામી દુર કરવા માટે અપીલ અદાલત દ્વારા વિચારણા કરી શકાતી નથી; તેથી વધુ, ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદાને ઉલટાવવા માટે વિદ્વાન એડિશનલ સોલિસિટર જનરલ દ્વારા યોગ્ય રીતે દલીલ કરવામાં આવી છે તેમ, ઉચ્ચ અદાલતે બાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી હકીકતોને ધ્યાનમાં લીધી છે, એટલે કે, ફરિયાદી અને અન્ય મહિલાઓ સામે કથિત રીતે કરવામાં આવેલી ફરિયાદો, જેમાં ઘટનાના માત્ર એક અઠવાડિયા પહેલાં ૨૧.૦૭.૧૯૯૭ ના રોજ કથિત રીતે આપવામાં આવેલી ફરિયાદનો સમાવેશ થાય છે.અપીલમાં દલીલો સમયે રજૂ કરવામાં આવેલી ફરિયાદોને

ધ્યાનમાં લેવામાં ઉચ્ચ અદાલત યોગ્ય ન હતી.”

૧૦. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ આ અદાલતના નિરીક્ષણોનું અવલોકન, ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ અદાલતના અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગના પરિપ્રેક્ષ્યને સમજાવે છે. એવું જણાય છે કે સત્તાના આવા ઉપયોગને માર્ગદર્શન આપતા સામાન્ય સિદ્ધાંતો એ હશે કે ઉપરોક્ત કલમ હેઠળ આપવામાં આવેલી શક્તિનો ઉપયોગ, જ્યારે કે તે સામાન્ય નિયમનો અપવાદ છે, ત્યારે તેનો ઉપયોગ સાવધાની અને સાવધાની સાથે થવો જોઈએ જેથી ન્યાયના ઉદ્દેશોને પૂર્ણ કરી શકાય.

૧૧. એવું પણ કહી શકાય કે વધુ પુરાવા લેવા માટે બોલાવવાની સત્તા એ સુનિશ્ચિત કરવાની છે કે અપીલ અદાલત એ ખાતરી કરે કે ફરિયાદી અને આરોપી વ્યક્તિઓ વચ્ચે સત્ય પર પહોંચીને ન્યાય થાય છે, એટલે કે કોઈ બેદરકારી અથવા અજ્ઞાની કાર્યવાહી દ્વારા દોષિત માણસને ભાગી જવાથી અટકાવવો અથવા ખોટી રીતે આરોપી નિર્દોષ વ્યક્તિની પુષ્ટિ સુનિશ્ચિત કરવી. એવું પણ જણાય છે કે જ્યારે અંતિમ ઉદ્દેશ એક જ સમયે સત્ય શોધવાનો હોય છે, ત્યારે અપીલ અદાલત, બંને પક્ષો દ્વારા અંતરાયો દુર કરવા માટે ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરી શકતી નથી અને જ્યારે સૌથી અગત્યનું એવું પણ લાગે છે કે કલમ ૩૯૧ હેઠળની શક્તિનો ઉપયોગ કોઈ પણ ખામીને દુર કરવા માટે કરી શકાતો નથી. તે ઉલ્લેખ કરવો પણ

સુસંગત રહેશે કે જ્યારે અદાલતે નોંધ લેવી જોઈએ કે જો વધારાના પુરાવા રજૂ કરવાની પરવાનગી આપવામાં ન આવે તો ન્યાયની નિષ્ફળતાની સંભાવના હોવી જોઈએ અને જ્યારે અદાલતે એ પણ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવાની પરવાનગીની મંજૂરી કોઈ પણ રીતે આરોપીના બચાવ માટે પૂર્વગ્રહયુક્ત ન હોઈ શકે.

૧૨. ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગના સંદર્ભમાં સામાન્ય સિદ્ધાંતની તપાસ અને વિચારણા કર્યા પછી, આ અદાલત હવે તપાસ કરવા આગળ વધશે કે, વિદ્વત અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ ઉપરોક્ત જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરે છે કેમ.

૧૩. જ્યારે કે તે મૂળ અરજદારનો કેસ છે કે વધારાના પુરાવા રજૂ કરવા માટેની અરજી ૩ પાસાઓના સંદર્ભમાં માંગવામાં આવી હતી. પ્રથમ પાસું શ્રી સંજીવ મિશ્રાના સંદર્ભમાં છે, આરોપીના જણાવ્યા અનુસાર, પ્રથમ દિવસથી આરોપીનો કેસ એ હતો કે તેણે ક્યારેય ફરિયાદીને કોઈ ચેક આપ્યો ન હતો, પરંતુ ચેક શ્રી સંજીવ મિશ્રાને સુરક્ષા તરીકે આપવામાં આવ્યો હતો અને જ્યારે કે ઉપરોક્ત ચેકનો દુરુપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. તેની વિરુદ્ધ, તે વિદ્વાન દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશના અવલોકનમાંથી દેખાય છે. મેજિસ્ટ્રેટે જણાવ્યું હતું કે આરોપીને ચોક્કસ પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો હતો કે શું તે સંજીવ મિશ્રાને બચાવ પક્ષના સાક્ષી તરીકે બોલાવવા માંગે છે અને જ્યારે એવું લાગે છે કે

સંબંધિત સમયે આરોપીએ કહ્યું હતું કે તે સંજીવ મિશ્રાને બચાવ પક્ષના સાક્ષી તરીકે બોલાવવા તૈયાર નથી.વધુ સારા મુલ્યાંકન માટે લર્નડ ટ્રાયલ કોર્ટના સંબંધિત અવલોકનો અહીં નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે.

“તેની ઉલટ તપાસમાં તેણે જણાવ્યું છે કે તે કાચા માલના ઉત્પાદનનો વ્યવસાય કરી રહ્યો છે જે અન્ય સ્ત્રોતોમાંથી ખરીદવામાં આવી રહ્યો છે.તે ફરિયાદી દ્વારા રજૂ કરાયેલ સી ફોર્મની ઓળખ કરે છે, જેમાં આરોપી નંબર ૧નું નામ હોય છે અને તેના દ્વારા માલ પ્રાપ્ત થયાનું કારણ પણ હોય છે.તે તેની કંપનીના નામે એક્સાઈઝ રિફંડની ક્રેડિટથી પણ વાકેફ છે.તેમણે ક્યારેય માલની ગુણવત્તામાં ખામીનો મુદ્દો ઉઠાવ્યો નથી.તે તેની ઓળખ કરે છે અને તેની સહી સ્વીકારે છે.તેમને મળેલી નોટિસ પણ સ્વીકારે છે અને તેનો કોઈ જવાબ આપવામાં આવ્યો નથી.તે સાચું છે કે સુરક્ષા હેતુ અને ઓર્ડર નંબર માટે.તે સંજીવ મિશ્રાને બચાવ પક્ષના સાક્ષી તરીકે બોલાવવા તૈયાર નથી.તેઓ પ્રદર્શન ૧૨૩ ખાતેની સરકારોથી વાકેફ છે.”

૧૪. ઉપરોક્ત અવલોકનોના અવલોકન પરથી, આરોપીની કોસ એક્ઝામિનેશન પરથી, એવું લાગે છે કે આરોપીએ ફરિયાદી દ્વારા રજૂ કરાયેલા સી ફોર્મની ઓળખ કરી હતી, જેમાં આરોપી નં. ૧ તેના દ્વારા માલ પ્રાપ્ત થયાના કારણ સાથે.આરોપીએ એમ પણ કહ્યું હતું કે તે તેની કંપનીના નામે એક્સાઈઝ રિફંડની ક્રેડિટ વિશે જાણે છે.આરોપી એ પણ સ્વીકારે છે કે તેણે માલની ગુણવત્તામાં

ખામી અંગે ક્યારેય કોઈ મુદ્દો ઉઠાવ્યો નથી અને જ્યારે આરોપીએ તેની સહીની ઓળખ કરી છે.આરોપીએ એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે તેને નોટિસ મળી છે અને તેણે તેનો કોઈ જવાબ મોકલ્યો નથી.આ સંદર્ભમાં તેમને પૂછવામાં આવ્યું હતું કે શું તેઓ શ્રી સંજીવ મિશ્રાને ફોન કરવા માગે છે અને જ્યારે આરોપીએ તે સમયે કહ્યું હતું કે તે આવું કરવા તૈયાર નથી.અહીં ઉપર નોંધ્યા મુજબ તે આરોપીનો બચાવ હતો કે તેણે ફરિયાદીને ચેક આપ્યો ન હતો અને જ્યારે તેણે ઉપરોક્ત સંજીવ મિશ્રાને ચેક આપ્યો હતો.વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે આ સંબંધમાં વધુ ચુકાદો આપ્યો હતો કે જ્યારે આરોપી જણાવે છે કે તેણે સંજીવ મિશ્રાને ચેક આપ્યો હતો, ત્યારે તે આ સંજીવ મિશ્રાને સાક્ષી તરીકે બોલાવવા માંગતો નથી.વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે એ પણ નોંધ્યું છે કે ફરિયાદી માટે વકીલ દ્વારા ૨૫.૦૭.૨૦૧૪ના રોજ મોકલવામાં આવેલા નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ ચેકનું અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું અને નોટિસ આપવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ આરોપીએ તેના વકીલ દ્વારા મેસર્સ એઝેલિસ ઇન્ડિયા અને શ્રી સંજીવ મિશ્રાને પણ ૧૨.૦૮.૨૦૧૪ના રોજ પ્રશ્નમાં પૂછવામાં આવેલા ચેકનો કથિત રીતે દુરુપયોગ કરવા બદલ કાનૂની નોટિસ મોકલી હતી અને જ્યારે મેસર્સ એઝેલિસ ઇન્ડિયાએ ૨૨.૦૮.૨૦૧૪ના રોજ આરોપને નકારીને જવાબ કાનૂની નોટિસ મોકલી હતી, ત્યારે આ સંબંધમાં વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હતી કે ફરિયાદીના અનાદર પછી કાનૂની નોટિસ મોકલવામાં આવી હતી. ચેક એ બચાવ બનાવવાનો પ્રયાસ હતો અને જ્યારે આરોપીનું નિવેદન વિશ્વાસપાત્ર નથી, ખાસ કરીને જ્યારે આરોપીએ મેસર્સ એઝેલિસ દ્વારા નોટિસ પર કોઈ પ્રત્યુત્તર મોકલ્યો

ન હતો કે તેમની સામે કોઈ ફરિયાદ દાખલ કરી ન હતી.

૧૫. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં એવું જણાય છે કે સંબંધિત સમયે આરોપીએ સભાન નિર્ણય લીધો હતો કે તે ઉપરોક્ત વ્યક્તિને બોલાવવા માંગતો નથી, હવે, વધુ ખાસ કરીને, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે ઉપરોક્ત રીતે ચુકાદો આપ્યા પછી અને દોષિત ઠેરવ્યા પછી, તેણે સમગ્ર મુદ્દા પર પુનર્વિચાર કર્યો છે અને હવે એવું લાગે છે કે આરોપીને લાગે છે કે ઉપરોક્ત શ્રી સંજીવ મિશ્રાને બોલાવવા તેના માટે ફાયદાકારક હોઈ શકે છે. એવું પણ લાગે છે કે શ્રી સંજીવ મિશ્રાને બોલાવવા માટે રજૂ કરાયેલા વધારાના પુરાવા પૂછીને, આરોપી સુનાવણીના તબક્કે ખામી દુર કરવા માંગે છે. જ્યાં સુધી વર્તમાન કાર્યવાહીનો સંબંધ છે, કારણ કે ૧૩૮ કાર્યવાહીમાં ધારણા છે કે ચેક ધારક યોગ્ય સમયે ધારક છે અને આરોપીએ આ ધારણાને રદિયો આપવો તે આરોપીનું કામ છે, તે સમયે જ્યારે આરોપીને તક મળી હતી, અને આવી તકનો લાભ ન ઉઠાવ્યા પછી તે બીજું કંઈ નહીં પણ આરોપી દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૯૧ હેઠળ અરજી દાખલ કરવાના પ્રયાસમાં ખામી દુર કરવાનો પ્રયાસ છે, જેને વિદ્વત અપીલ અદાલત દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી છે. આગળ એવું જણાય છે કે આરોપીએ મેસર્સ અઝેલિસ (સંજીવ મિશ્રા) દ્વારા આરોપીને મોકલવામાં આવેલી નોટિસનો જવાબ આપ્યો ન હતો અને શ્રી સંજીવ મિશ્રાને ચેક આપવામાં આવ્યો હોવાના આરોપને નકારી કાઢ્યો હતો. આરોપીએ સંજીવ મિશ્રા સામે પણ કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરી ન હતી.

તેને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં શ્રી સંજીવ મિશ્રાની તપાસ કરવાની વિનંતી નિર્થક ક્વાયત છે, જે સમગ્ર કાર્યવાહીમાં વિલંબ કરવા માટે રચાયેલ છે, જેને સ્વીકારી શકાતી નથી.

૧૬. જ્યાં સુધી ફરિયાદ દાખલ કરવાની તારીખ અને ફરિયાદ નોંધાવવાની તારીખ વગેરેના સંદર્ભમાં બીજા પાસાનો સંબંધ છે, એવું લાગે છે કે આ મુદ્દાને માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો હતો અને જ્યારે માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ અન્ય બાબતોની સાથે દસ્તાવેજોની તપાસ કરીને એવા નિષ્કર્ષ પર આવી છે કે ફરિયાદ દાખલ કરવાની તારીખ ૦૪.૦૯.૨૦૧૪ છે કારણ કે તે નોંધાયેલા ફોજદારી કેસમાં જોવા મળે છે. આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, જ્યારે ફરિયાદી માટે સંબંધિત સમયે આ સંબંધમાં પુરાવા રજૂ કરવા માટે હંમેશા ખુલ્લું હતું. અપીલના તબક્કે આ મુદ્દાને ઉઠાવીને, આરોપી એ સુનિશ્ચિત કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છે કે કાર્યવાહી શક્ય તેટલી વિલંબિત થાય. જ્યાં સુધી આ પાસાની વાત છે ત્યાં સુધી આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, જ્યારે આ પણ કોઈ ખામીને દુર કરવા સમાન નહીં હોય, વધુ ખાસ કરીને, કારણ કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ચોક્કસ તારણ આપવામાં આવ્યું છે, જેને અપીલ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવી શક્યો હોત અને અપીલકર્તા તરીકે વર્તમાન આરોપીને વિદ્વત અપીલ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવાની પૂરતી તક મળી હોત કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટનો તારણ ખોટો હતો પરંતુ જ્યારે આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, આ ગણતરી પર વધારાના પુરાવા માટેની વિનંતી આરોપીની

વિલંબિત ચુકિતઓ સિવાય બીજું કંઈ નથી, જેને મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં.

૧૭. જ્યાં સુધી શ્રી વિજય ઠક્કર, જે મૂળ ફરિયાદીના કર્મચારી હોવાનું કહેવાય છે, તેના સંબંધમાં પાસાની વાત છે, ત્યાં સુધી આ અદાલતને લાગે છે કે સમગ્ર કાર્યવાહી, જેના પર આરોપી દ્વારા આધાર રાખવામાં આવી રહ્યો છે, તેની કલમ-૧૩૮ હેઠળની કાર્યવાહી પર કોઈ અસર નહીં થાય, તેના બદલે જો ખૂબ જ કાળજીપૂર્વક જોવામાં આવે, તો આરોપી સામે કસ્ટમ્સ એક્ટ હેઠળની કાર્યવાહી થશે. જ્યારે આરોપી સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ ૧૯૪૪ની કલમ ૧૭ હેઠળ આપવામાં આવેલા વિજય ઠક્કરના નિવેદન પર આધાર રાખે છે અને જ્યારે આરોપીના જણાવ્યા અનુસાર, ઉપરોક્ત નિવેદન પરથી એવું લાગે છે કે ફરિયાદી દ્વારા પરિવહનની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી ન હતી, જેમ કે ફરિયાદીએ દાવો કર્યો છે, પરંતુ ફરિયાદી અથવા ઉપરોક્ત કાર્યવાહીમાં ફરિયાદીના અધિકૃત પ્રતિનિધિ આરોપી પર પરિવહનની જવાબદારી મૂકવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. તે આરોપીનો કેસ છે કે આમ કરીને ફરિયાદી એક રીતે, પ્રશ્નમાં રહેલા સમગ્ર વ્યવહારની સત્યતા પર સવાલ ઉઠાવે છે. આ સંબંધમાં, આ અદાલત આરોપી નં. ૨ આ જ કાર્યવાહીમાં પ્રશ્ન નં. ૧૬ ના જવાબમાં, કથિત આરોપીએ જવાબ આપ્યો છે કે "હું મેસર્સ બાલાજી ટ્રાન્સપોર્ટ અથવા તેના વ્યક્તિઓને જાણતો નથી અને મેસર્સ સિદ્ધિ ટ્રેડિંગ કોર્પોરેશન, ૬૬/૬૦૪, માધવ ટાવર, શાંતિપાર્ક, એમ. ટી. એન. એલ. રોડ, મીરા રોડ (ઈ) થાણેથી અમારી ફેક્ટરીમાં માલસામાનના પરિવહનને દર્શાવતા ઉપરોક્ત એલ. આર. મેસર્સ સિદ્ધિ ટ્રેડિંગ કોર્પોરેશન, થાણેના શ્રી

વિજય ઠક્કર દ્વારા ગોઠવવામા આવ્યા હતા (ગોઠવવામાં આવ્યા હતા), તેથી તે જ તેમના દ્વારા સમજાવી શકાય છે.” આરોપીના ઉપરોક્ત નિવેદનમાંથી નં. ૧ તે સ્પષ્ટપણે એકત્રિત કરી શકાય છે કે એકમાત્ર પાસું કે જેની સાથે ઉપરોક્ત આરોપીનો ફરિયાદી સાથે મતભેદ છે તે પ્રશ્નમાં માલના પરિવહન પાસાના સંદર્ભમાં છે. જવાબ સ્પષ્ટપણે એ હકીકતને પ્રતિબિંબિત કરે છે કે આરોપી પ્રશ્નમાં માલ પ્રાપ્ત કરવાની હકીકત પર વિવાદ કરતો નથી અથવા તેનો ફરિયાદી કંપની સાથે કોઈ વ્યવસાયિક સંબંધ નથી, તેના બદલે આરોપી પરિવહનનો બોજ ફરિયાદી કંપની પર નાખવા માંગે છે.

૧૮. હકીકતમાં, આરોપીના સમગ્ર નિવેદનના અવલોકનથી જાણવા મળે છે કે તેણે કોઈ પણ તબક્કે ફરિયાદી કંપની પાસેથી માલ મેળવ્યો હોવાનો ઇનકાર કર્યો નથી. આ સંબંધમાં પ્રશ્ન નં. નોંધવું પણ યોગ્ય હતું. ૧૨એ શ્રી વિજય ઠાકરને પોઝ આપ્યો હતો. શ્રી વિજય ઠક્કરે તેમના નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે જ્યારે તેઓ આરોપી નં. ૨ એટલે કે ઉપર જે નિવેદનનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે તે ભાગ સિવાય કે જ્યાં આરોપી દ્વારા મેસર્સ બાલાજી ટ્રાન્સપોર્ટના એલ. આર. હેઠળ માલના પરિવહન સાથે તેની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હોવાનું કહેવામાં આવ્યું છે, એટલે કે વિજય ઠાકર. આમ, એવું લાગે છે કે બંને પક્ષોનું એકમાત્ર પાસું જેની સાથે મતભેદ હતું તે હતું કે કોણે માલના પરિવહનની વ્યવસ્થા કરી હતી અને જ્યારે ન તો આરોપી અને ન તો આરોપી સુધી માલ પહોંચવાના સંબંધમાં ફરિયાદીના અભિપ્રાયમાં કોઈ મતભેદ હતો.

૧૯. મામલાના આ ઢ્રષ્ટિકોણમાં, આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, વધારાના પુરાવા, જે આરોપીની આગેવાનીમાં માંગવામાં આવે છે, તે અદાલતના અંતિમ ઉદ્દેશ એટલે કે સત્ય પર પહોંચવા પર કોઈ અસર કરશે નહીં, ખાસ કરીને, કારણ કે આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં આરોપી દ્વારા વધારાની પુરાવા માટેની અરજીમાં ઉલ્લેખિત કોઈપણ પાસાઓ, વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા લેવામાં આવેલા અંતિમ નિર્ણય પર કોઈપણ રીતે પ્રતિબિંબિત થશે નહીં.ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં વિદ્વત અપીલ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને પડકારવામાં સફળ થાય છે.બીજા (એડ-હોક) એડિશનલ ડિસ્ટ્રિક્ટ એન્ડ સેશન્સ જજ, વલસાડ દ્વારા ૨૦૨૦ની ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૨૭માં આંક ૧૮ હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત આદેશને રદ કરવામાં આવ્યો છે અને તેની સંપૂર્ણતાને રદ કરવામાં આવી છે.વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૭૯૯૨/૨૦૧૯ મંજૂર થાય છે અને મંજૂરી મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.વિવાદિત ચુકાદાને રદ કરીને રદબાતલ કરવાને ધ્યાનમાં રાખીને, વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૧૯૨૪/૨૦૧૭ નો નિકાલ નિર્થક હોવાનું માનવામાં આવે છે.

૨૦. વિદ્વત અપીલ અદાલતને આ આદેશ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ૯ મહિનાના સમયગાળાની અંદર અપીલકર્તા-આરોપી દ્વારા પસંદ કરેલી અપીલ હાથ ધરવા અને તેનો નિર્ણય લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૨૧. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઋષભ શાહે આ નિર્ણય પર ૮ અઠવાડિયાના સમયગાળા માટે રોક લગાવવાની વિનંતી કરી છે, જેનો વિદ્વાન વકીલ શ્રી નાયરે વિરોધ કર્યો છે. અપીલીય અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને આ અદાલત દ્વારા રદ કરવામાં આવી રહ્યો છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલત વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહેને મંજૂરી આપવાનું યોગ્ય માને છે, આ અદાલતના વર્તમાન આદેશ પર ૮ અઠવાડિયાના સમયગાળા માટે સ્ટે મૂકવામાં આવ્યો છે, જે તારીખથી વર્તમાન ચુકાદો ગુજરાત હાઈકોર્ટના વેબ પોર્ટલ પર અપલોડ કરવામાં આવ્યો છે.

(નિખિલ એસ. કારીએલ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.